

การศึกษาความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง : โครงการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา
เพื่อพัฒนาผู้บริหารการศึกษา อำเภอท่าสองยาง จังหวัดตาก

Satisfaction of the University Graduates' Employers toward the Performance
of the Graduates Who Finished from Educational Administration Program
of Muban Chom Bueng Rajabhat University : a Case Study of the Educational
Project for Graduates Students on Development of School Administrators at
Thasong Yang District, Tak Province

พรศักดิ์ สุจริตรักษ์¹ ขวน ภารังกุล² และพัชรราวลัย สังข์ศรี³

^{1,2,3} สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง : โครงการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาเพื่อพัฒนาผู้บริหารการศึกษา อำเภอท่าสองยาง จังหวัดตาก กลุ่มตัวอย่างได้แก่ผู้บริหาร/หัวหน้าหน่วยงานของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา รุ่นที่ 1 และรุ่นที่ 2 จำนวน 40 คน โดยวิธีการสุ่มแบบชั้นภูมิ เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ และการสนทนากลุ่ม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพโดยการวิเคราะห์เนื้อหาจากการจัดกลุ่มข้อมูล (Cluster Analysis)

ผลการวิจัย พบว่า

ความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง : โครงการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาเพื่อพัฒนาผู้บริหารการศึกษา อำเภอท่าสองยาง จังหวัดตาก โดยภาพรวม และรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ด้านคุณธรรมจริยธรรม ด้านความรู้ความสามารถ ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และด้านทักษะทางปัญญา

คำสำคัญ: ความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง

ABSTRACT

The study examines satisfaction of university graduates' employers towards the performance of those who finished from Educational Administration Program of Muban Chom Bueng Rajabhat University : a case study of the educational management project for graduate students on development of school administrators at Thasong Yang District Tak Province. The sample consisted of 40 school administrators / department heads of the graduates batch# 1 and 2. The research instrument was a five point rating scales questionnaire, focus group interview. Statistics for analyzing the data were percentage, mean, standard deviation and Cluster Analysis. The results revealed that the satisfaction of university graduates' employers toward the performance of those who finished from Educational Administration Program of Muban Chom Bueng Rajabhat University: a case study of the educational management project for graduate students on development of school administrators at Thasong Yang District Tak Province, was at a high level in all aspects. For each aspect, interpersonal skills and responsibility was ranked the highest, followed by ethics and morals development, knowledge and ability, analytical and communication skills, and technology implication, respectively. A cognitive skill was ranked at the lowest level.

Keywords: Employers of University Graduates, Satisfaction, Educational Administration Program Muban Chom Bueng Rajabhat University

บทนำ

ภายใต้สถานการณ์ที่ยังคงมีการเปลี่ยนแปลงอย่างมากมาทั้งภายในและภายนอกประเทศที่ส่งผลต่อการพัฒนาประเทศในอนาคต ไม่ว่าจะเป็นด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง พลังงานและสิ่งแวดล้อม ตลอดจน เทคโนโลยี ทำให้จำเป็นต้องเตรียมความพร้อมและสร้างภูมิคุ้มกันของประเทศให้เข้มแข็ง (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา 2556 : 2) การศึกษาเป็นกระบวนการที่สำคัญยิ่งในการพัฒนาคนให้มีคุณภาพเพียบพร้อมทั้งความรู้ ความสามารถ และสติปัญญาเพียงพอที่จะเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้า โดยเฉพาะการศึกษาในระดับที่สูงกว่าปริญญาตรีซึ่งจัดเป็นการศึกษาที่มุ่งส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาความรู้ ทักษะ ในสาขาวิชาเฉพาะทาง ให้มีความชัดเจน และยังมุ่งสร้างบุคคลให้มีความเป็นเลิศทางวิชาการ สามารถพัฒนาองค์ความรู้และเทคโนโลยีต่าง ๆ ตลอดจนวิทยาการสากลมาใช้ในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ การจัดการศึกษาของประเทศในทุกระดับ ล้วนให้ความสำคัญกับคุณภาพและมาตรฐานในการจัดการศึกษาโดยมุ่งหวังให้ผลผลิต คือ นักเรียน นิสิต นักศึกษา เป็นผู้ที่มีศักยภาพ มีความรู้ความสามารถอย่างรอบด้านทั้งในเชิงวิชาการและในเชิงคุณธรรมจริยธรรมเพื่อออกไปเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศชาติในมิติต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม โดยเฉพาะอย่างยิ่งการจัดการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษามีความสำคัญยิ่งต่อความก้าวหน้าทางวิทยาการ การพัฒนา และการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ (ประดิษฐ์ มีสุข และทรงธรรม ธีระกุล, 2551 : 119) ดดยเฉพาะอย่างยิ่งหลักสูตรต้องตอบสนองต่อความต้องการของตลาดและสังคมในปัจจุบันและอนาคต (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2550 : 10) ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 6 ระบุว่า การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจ สติปัญญา ความรู้ คุณธรรมจริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา, 2547 : 5)

กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดมาตรฐานด้านคุณภาพบัณฑิตให้เป็นผู้ที่มีความรู้ มีคุณธรรม จริยธรรม มีความสามารถในการเรียนรู้และพัฒนาตนเอง สามารถประยุกต์ใช้ความรู้เพื่อการดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุขทั้งทางร่างกายและจิตใจ มีความสำนึกและความรับผิดชอบในฐานะพลเมืองและพลโลก (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2549 : 2) โดยกำหนดมาตรฐานผลการเรียนรู้แต่ละด้านของคุณวุฒิระดับบัณฑิตศึกษาไว้ 5 ด้าน ดังนี้ 1. ด้านคุณธรรม จริยธรรม สามารถจัดการปัญหาทางคุณธรรม จริยธรรมที่ซับซ้อนเชิงวิชาการหรือวิชาชีพ โดยคำนึงถึงความรู้สึกของผู้อื่น และเมื่อไม่มีข้อมูลทางจรรยาบรรณวิชาชีพหรือไม่มีระเบียบข้อบังคับ เพียงพอที่จะจัดการ กับปัญหาที่เกิดขึ้น ก็สามารถวินิจฉัยอย่างผู้รู้ด้วยความยุติธรรมและชัดเจน มีหลักฐานและตอบสนอง ปัญหาเหล่านั้นตามหลักการ เหตุผล และค่านิยมอันดีงาม ให้ข้อสรุปของปัญหาด้วยความไวต่อความรู้สึกของผู้ที่ได้รับผลกระทบ ริเริ่มในการยกปัญหาทางจรรยาบรรณที่มีอยู่เพื่อการทบทวนและแก้ไข สนับสนุนอย่างจริงจังให้ผู้อื่นใช้การวินิจฉัยทางด้านคุณธรรม จริยธรรมในการจัดการกับข้อโต้แย้งและปัญหาที่มีผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น แสดงออกซึ่งภาวะผู้นำในการส่งเสริมให้มีการประพฤติปฏิบัติตามหลักคุณธรรม จริยธรรม ในสภาพแวดล้อมของการทำงานและในชุมชนที่กว้างขวางขึ้น 2. ด้านความรู้ความสามารถ มีความรู้และความเข้าใจอย่างถ่องแท้ ในเนื้อหาสาระหลักของสาขาวิชา ตลอดจนหลักการ และทฤษฎีที่สำคัญและนำมาประยุกต์ในการศึกษาค้นคว้าทางวิชาการหรือการปฏิบัติ 3. ด้านทักษะทางปัญญา ใช้ความรู้ทางภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติในการจัดการบริบทใหม่ที่ไม่คาดคิดทางวิชาการ และวิชาชีพ และพัฒนาแนวคิดริเริ่มและสร้างสรรค์เพื่อตอบสนองประเด็นหรือปัญหา สามารถใช้ดุลยพินิจ ในการตัดสินใจในสถานการณ์ที่มีข้อมูลไม่เพียงพอ สามารถสังเคราะห์และใช้ผลงานวิจัย สิ่งตีพิมพ์ทาง วิชาการ หรือรายงานทางวิชาชีพ และพัฒนาความคิดใหม่ๆ โดยการบูรณาการให้เข้ากับองค์ความรู้เดิมหรือเสนอ เป็นความรู้ใหม่ที่ท้าทายสามารถใช้เทคนิคทั่วไปหรือเฉพาะทาง 4. ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และความรับผิดชอบ สามารถแก้ไขปัญหามีความซับซ้อน หรือความยุ่งยากระดับสูงทางวิชาชีพได้ด้วยตนเอง สามารถตัดสินใจในการดำเนินงานด้วยตนเองและสามารถประเมินตนเองได้ รวมทั้งวางแผนในการ ปรับปรุงตนเองให้มีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานระดับสูงได้ 5. ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ สามารถคัดกรองข้อมูลทางคณิตศาสตร์และสถิติเพื่อนำมาใช้ในการศึกษาค้นคว้าปัญหา สรุปปัญหาและเสนอแนะแก้ไขปัญหาในด้านต่างๆ สามารถสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพได้อย่างเหมาะสมกับกลุ่มบุคคลต่างๆ

การเปิดสอนระดับบัณฑิตศึกษาในระยะแรกๆ การแข่งขันยังไม่รุนแรงมากนัก แต่ละสถาบันก็พยายามรักษาคุณภาพไว้ แต่เมื่อสถาบันอุดมศึกษาหลายๆ แห่งทั้งของรัฐและเอกชนเห็นเป็นโอกาสที่จะเปิดสอนหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา โดยเฉพาะหลักสูตรภาคพิเศษเพราะไม่ต้องลงทุนมากแต่มีความต้องการสูง จึงต่างเปิดสอนกันอย่างหลากหลายทั้งรูปแบบและปริมาณ แม้ว่าหลายๆ สถาบันจะไม่มีความพร้อมทางด้านอาจารย์แต่ก็อาศัยอาจารย์จากสถาบันอื่นๆ ผลัดกันมาสอน หรือแม้กระทั่งให้อาจารย์ที่ไม่มีคุณภาพและไม่มีคุณสมบัติที่เหมาะสมมาสอน จนทำให้การแข่งขันระดับบัณฑิตศึกษาเป็นการแข่งขันที่ไม่มีคุณภาพ เพราะอาศัยโอกาสที่สังคมยังมีความต้องการสูง ประกอบกับหน่วยงานที่มีหน้าที่ควบคุมคุณภาพและมาตรฐานไม่ได้ทำหน้าที่ติดตามตรวจสอบอย่างจริงจัง จึงส่งผลให้บัณฑิตระดับบัณฑิตศึกษาที่จบออกไปจากสถาบันหลาย ๆ แห่งถูกสังคมมองว่าไม่มีคุณภาพ (ประดิษฐ์ มีสุข และทรงธรรม ชีระกุล, 2551 : 120) จากการศึกษาวิจัยของคณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตมหาสารคาม พบว่าผู้ใช้บัณฑิตมีความพึงพอใจบัณฑิตด้านทักษะทางปัญญา มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด (คณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตมหาสารคาม, 2556 : บทคัดย่อ) และจากการประเมินระดับความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตต่อบัณฑิตมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ พบว่าผู้ใช้บัณฑิตพึงพอใจบัณฑิตด้านความรู้ความสามารถ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด (กองแผนงาน มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, 2553 : บทคัดย่อ)

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ได้ดำเนินโครงการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาเพื่อพัฒนาผู้บริหารการศึกษา อำเภอท่าสองยาง จังหวัดตาก และเปิดการเรียนการสอนมาตั้งแต่ปีการศึกษา 2552 เป็นต้นมา จำนวน 2 รุ่น และยังไม่ได้มีการประเมินความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต ผู้วิจัยและคณะในฐานะฐานผู้รับผิดชอบหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา เห็นสมควรศึกษาวิจัยความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตสาขาวิชาการบริหาร

การศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง : โครงการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาเพื่อพัฒนาผู้บริหารการศึกษา อำเภอสองยาง จังหวัดตาก

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง : โครงการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาเพื่อพัฒนาผู้บริหารการศึกษา อำเภอสองยาง จังหวัดตาก

ขอบเขตของการวิจัย

1.1 ขอบเขตประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ ผู้บริหาร/หัวหน้าหน่วยงานของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา จำนวน 45 คน จำแนกเป็น รุ่นที่ 1 จำนวน 30 คน และรุ่นที่ 2 จำนวน 15 คน

กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหาร/หัวหน้าหน่วยงานของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา จำนวน 40 คน ได้มาจากการเปิดตารางเครจซี่และมอร์แกน โดยใช้วิธีการสุ่มแบบชั้นภูมิ (Proportional Stratified Random Sampling) และเทียบสัดส่วนกลุ่มตัวอย่างจากขนาดของประชากรในแต่ละรุ่น ได้ผู้บริหาร/หัวหน้าหน่วยงานของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษารุ่นที่ 1 จำนวน 26 คน และรุ่นที่ 2 จำนวน 14 คน

ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการสนทนากลุ่ม คือ ผู้บริหาร/หัวหน้าหน่วยงานของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา รุ่นที่ 1 และรุ่นที่ 2 จำนวน 8 คน ได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง

1.2 ขอบเขตเนื้อหา

ศึกษาความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตใน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านคุณธรรมจริยธรรม ด้านความรู้ความสามารถ ด้านทักษะทางปัญญา ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ และด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

1.3 ขอบเขตพื้นที่

ศึกษาเฉพาะ โครงการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาเพื่อพัฒนาผู้บริหารการศึกษา อำเภอสองยาง จังหวัดตาก

วิธีดำเนินการวิจัย

1.1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มี 2 ชนิด ได้แก่ 1. แบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับของลิเคิร์ต (Likert's rating scale) โดยผู้วิจัยกำหนดค่าคะแนนของช่วงน้ำหนักเป็น 5 ระดับ และ 2. แบบคำถามนำการสนทนากลุ่ม

1.2 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อให้การปฏิบัติเป็นไปอย่างถูกต้องและเป็นระบบ ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ฅณบตีคณบครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง ทำหนังสือขอความอนุเคราะห์ไปยังผู้บริหาร/หัวหน้าหน่วยงานของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูล
2. ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลและติดตามรวบรวมแบบสอบถามคืนจากสถานศึกษาต่าง ๆ ด้วยตนเอง

1.3 การวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสำหรับข้อมูลเชิงปริมาณ และวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพใช้การวิเคราะห์เนื้อหาจากการจัดกลุ่มข้อมูล (Cluster Analysis)

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง : โครงการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาเพื่อพัฒนาผู้บริหารการศึกษา อำเภอท่าสองยาง จังหวัดตาก ปรากฏผลในตาราง ดังนี้

ตาราง 1 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง : โครงการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาเพื่อพัฒนาผู้บริหารการศึกษา อำเภอท่าสองยาง จังหวัดตาก ในภาพรวม

n = 40

ความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
1. ด้านคุณธรรมจริยธรรม	4.17	0.53	มาก
2. ด้านความรู้ความสามารถ	4.12	0.65	มาก
3. ด้านทักษะทางปัญญา	3.96	0.59	มาก
4. ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ	4.26	0.59	มาก
5. ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	4.08	0.72	มาก
รวมเฉลี่ย	4.15	0.59	มาก

จากตารางพบว่า ความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง : โครงการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาเพื่อพัฒนาผู้บริหารการศึกษา อำเภอท่าสองยาง จังหวัดตาก โดยภาพรวม และรายด้านอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ =4.15, S.D.=0.59) โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ($\bar{X}$ =4.26, S.D.=0.59) ด้านคุณธรรมจริยธรรม ($\bar{X}$ =4.17, S.D.=0.53) ด้านความรู้ความสามารถ ($\bar{X}$ =4.12, S.D.=0.65) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ($\bar{X}$ =4.08, S.D.=0.72) และด้านทักษะทางปัญญา ($\bar{X}$ =3.96, S.D.=0.59) ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

ผู้ใช้บัณฑิตมีความพึงพอใจด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบของบัณฑิตในภาพรวม และรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน ($\bar{X}$ =4.26, S.D.=0.59) โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยดังนี้ มีความรับผิดชอบในการดำเนินงานของตนเอง ($\bar{X}$ =4.43, S.D.=0.50) สามารถตัดสินใจในการดำเนินงานด้วยตนเองและสามารถประเมินตนเองได้ ($\bar{X}$ =4.40, S.D.=0.50) ร่วมมือกับผู้อื่นอย่างเต็มที่ในการจัดการข้อโต้แย้งและปัญหาต่าง ๆ ($\bar{X}$ =4.38, S.D.=0.63) แสดงออกทักษะการเป็นผู้นำได้อย่างเหมาะสมตามโอกาสและสถานการณ์ เพื่อเพิ่มพูนประสิทธิภาพในการทำงานของกลุ่ม ($\bar{X}$ =4.35, S.D.=0.62) วางแผนในการปรับปรุงตนเองให้มีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานระดับสูงได้ ($\bar{X}$ =4.28, S.D.=0.64) สามารถแก้ไขปัญหาที่มีความซับซ้อน หรือความยุ่งยากระดับสูงทางวิชาชีพได้ด้วยตนเอง ($\bar{X}$ =3.73, S.D.=0.64)

ด้านคุณธรรม จริยธรรม

ผู้ใช้บัณฑิตมีความพึงพอใจด้านคุณธรรม จริยธรรมของบัณฑิตในภาพรวม และรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน ($\bar{X} = 4.17$, $S.D.=0.53$) โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยดังนี้ การแสดงออกซึ่งภาวะผู้นำในการส่งเสริมให้มีการประพฤติปฏิบัติตามหลักคุณธรรม จริยธรรมในสภาพแวดล้อมของการทำงานและในชุมชนที่กว้างขวางขึ้น ($\bar{X} = 4.53$, $S.D.=0.51$) สามารถจัดการกับปัญหาที่เกิดขึ้น เมื่อไม่มีข้อมูลทางจรรยาบรรณวิชาชีพหรือไม่ระเบียบข้อบังคับ ($\bar{X} = 4.40$, $S.D.=0.50$) สามารถวินิจฉัยทางด้านคุณธรรม จริยธรรมในการจัดการกับข้อโต้แย้งและปัญหาที่มีผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น ($\bar{X} = 4.18$, $S.D.=0.55$) สามารถริเริ่มในการยกปัญหาทางจรรยาบรรณที่มีอยู่เพื่อการทบทวนและแก้ไข ($\bar{X} = 4.03$, $S.D.=0.48$) สามารถให้ข้อสรุปของปัญหาด้วยความไวต่อความรู้สึกของผู้ที่ได้รับผลกระทบ ($\bar{X} = 4.00$, $S.D.=0.45$) สามารถวินิจฉัยอย่างผู้รู้ด้วยความยุติธรรมและชัดเจน ($\bar{X} = 4.00$, $S.D.=0.51$) สามารถจัดการปัญหาทางคุณธรรม จริยธรรมที่ซับซ้อนเชิงวิชาการหรือวิชาชีพ โดยคำนึงถึงความรู้สึกของผู้อื่น ($\bar{X} = 4.00$, $S.D.=0.68$) สามารถตอบสนองปัญหาเหล่านั้นตามหลักการ เหตุผล และค่านิยมอันดีงาม ($\bar{X} = 3.95$, $S.D.=0.50$)

ด้านความรู้ความสามารถ

ผู้ใช้บัณฑิตมีความพึงพอใจด้านความรู้ความสามารถของบัณฑิตในภาพรวม และรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน ($\bar{X} = 4.12$, $S.D.=0.65$) โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยดังนี้ มีความรู้และความเข้าใจอย่างถ่องแท้ในเนื้อหาสาระหลักของสาขาวิชา ตลอดจนหลักการและทฤษฎีที่สำคัญ ($\bar{X} = 4.43$, $S.D.=0.64$) ตระหนักในระเบียบข้อบังคับที่ใช้อยู่ในสภาพแวดล้อมของระดับชาติและนานาชาติที่อาจมีผลกระทบต่อสาขาวิชาชีพ ($\bar{X} = 4.30$, $S.D.=0.50$) นำมาประยุกต์ในการศึกษาค้นคว้าทางวิชาการหรือการปฏิบัติ ในวิชาชีพ ($\bar{X} = 4.30$, $S.D.=0.65$) มีความเข้าใจทฤษฎี การวิจัยและการปฏิบัติทางวิชาชีพนั้นอย่างลึกซึ้งในวิชาหรือกลุ่มวิชาเฉพาะในระดับแนวหน้า ($\bar{X} = 3.85$, $S.D.=0.36$) มีความเข้าใจในวิธีการพัฒนาความรู้ใหม่ๆ และการประยุกต์ ตลอดจนถึงผลกระทบของผลงานวิจัย ($\bar{X} = 3.60$, $S.D.=0.50$)

ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

ผู้ใช้บัณฑิตมีความพึงพอใจด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของบัณฑิตในภาพรวม และรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน ($\bar{X} = 4.08$, $S.D.=0.72$) โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยดังนี้ สรุปปัญหาและเสนอแนะแก้ไขปัญหาในด้านต่าง ๆ ($\bar{X} = 4.30$, $S.D.=0.65$) สามารถสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ ได้อย่างเหมาะสมกับกลุ่มบุคคลต่างๆ ทั้งในวงการวิชาการและวิชาชีพ รวมถึงชุมชนทั่วไป ($\bar{X} = 4.18$, $S.D.=0.78$) สามารถคัดกรองข้อมูลทางคณิตศาสตร์และสถิติเพื่อนำมาใช้ในการศึกษาค้นคว้าปัญหา ($\bar{X} = 4.05$, $S.D.=0.75$) การนำเสนอรายงานทั้งในรูปแบบที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการผ่านสิ่งตีพิมพ์ทางวิชาการและวิชาชีพ รวมถึงวิทยานิพนธ์หรือโครงการค้นคว้าที่สำคัญ ($\bar{X} = 3.78$, $S.D.=0.70$)

ด้านทักษะทางปัญญา

ผู้ใช้บัณฑิตมีความพึงพอใจด้านทักษะทางปัญญาของบัณฑิตในภาพรวม และรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน ($\bar{X} = 3.96$, $S.D.=0.59$) โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยดังนี้ สามารถสังเคราะห์และใช้ผลงานวิจัย สิ่งตีพิมพ์ทางวิชาการ หรือรายงานทางวิชาชีพ ($\bar{X} = 4.25$, $S.D.=0.54$) สามารถใช้ดุลยพินิจในการตัดสินใจในสถานการณ์ที่มีข้อมูลไม่เพียงพอ ($\bar{X} = 4.23$, $S.D.=0.66$) พัฒนาข้อสรุปและข้อเสนอนะที่เกี่ยข้องในสาขาวิชา

การหรือวิชาชีพ ($\bar{X}=4.15$, S.D.=0.62) สามารถวางแผนและดำเนินการโครงการสำคัญหรือโครงการวิจัยค้นคว้าทางวิชาการได้ด้วยตนเอง โดยใช้ความรู้ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ($\bar{X}=4.13$, S.D.=0.72) สามารถใช้เทคนิคทั่วไปหรือเฉพาะทาง ในการวิเคราะห์ประเด็นหรือปัญหาที่ซับซ้อนได้อย่างสร้างสรรค์ ($\bar{X}=3.98$, S.D.=0.66) พัฒนาความคิดใหม่ๆ โดยการบูรณาการให้เข้ากับองค์ความรู้เดิมหรือเสนอเป็นความรู้ใหม่ที่ท้าทาย ($\bar{X}=3.80$, S.D.=0.41) ใช้ความรู้ทางภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติในการจัดการบริบทใหม่ที่ไม่คาดคิดทางวิชาการและวิชาชีพ ($\bar{X}=3.70$, S.D.=0.46) พัฒนาแนวคิดริเริ่มและสร้างสรรค์เพื่อตอบสนองประเด็นหรือปัญหา ($\bar{X}=3.58$, S.D.=0.50)

ผลการสนทนากลุ่ม

วิเคราะห์การสนทนากลุ่ม (focus group) ใช้การวิเคราะห์เนื้อหาจากการจัดกลุ่มข้อมูล (Cluster Analysis) การสนทนากลุ่ม (focus group) ได้จัดการสนทนากลุ่มเมื่อวันที่ 13 ธันวาคม 2558 เวลา 9.00 – 13.15 น. ณ ห้องประชุม โรงเรียนบ้านแม่ต้าน (ราชบุรณบุรี) ต.แม่ต้าน อ.ท่าสองยาง จ.ตาก เพื่อรวบรวมข้อมูลความพึงพอใจ ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง : โครงการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาเพื่อพัฒนาผู้บริหารการศึกษา อำเภอท่าสองยาง จังหวัดตาก ประกอบด้วย ผู้วิจัยทำหน้าที่ดำเนินการสนทนากลุ่ม ผู้ร่วมสนทนาประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษา / หัวหน้าหน่วยงานของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา จำนวน 8 คน โดยใช้ข้อคำถามเกี่ยวกับความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต ข้อเสนอแนะ และแนวทางการพัฒนาใน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านคุณธรรมจริยธรรม ด้านความรู้ความสามารถ ด้านทักษะทางปัญญา ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ และด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ผลการสนทนากลุ่มปรากฏผลตามตารางดังนี้

n = 8

ประเด็นสนทนา	ความพึงพอใจ	ข้อเสนอแนะ
1. ด้านคุณธรรมจริยธรรม	<ol style="list-style-type: none"> ผ่านการหล่อหลอมจากมหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึงทำให้มีคุณธรรมจริยธรรมสูงมากขึ้น มีการให้เกียรติคนอื่น ๆ เป็นแบบอย่างที่ดีกับคนอื่น ๆ มีความรักและความเมตตาต่อศิษย์ มีความละเอียดอ่อน เข้าใจปัญหาเด็กได้ดี ใช้หลักเมตตา มุติตา อุเบกขา สามารถจัดการกับปัญหาได้ดี ปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพครูและเป็นแบบอย่างที่ดี ศิษย์เก่ามีคุณธรรมจริยธรรมสูง มีจิตอาสา 	<ol style="list-style-type: none"> สร้างความตระหนักในสายงานที่ตนดำรงอยู่ ควรเปิดหลักสูตรสาขาวิชาการบริหารการศึกษานี้ในรุ่นต่อไป เพราะมีนักศึกษาที่ต้องการเรียนระดับปริญญาโทสาขาวิชาการบริหารอีกจำนวนมาก
2. ด้านความรู้ความสามารถ	<ol style="list-style-type: none"> มีความรู้ ความสามารถที่เกี่ยวกับศาสตร์การบริหาร มีความสามารถในการเป็นผู้บริหาร การพูดมีข้อมูลอ้างอิง ไม่พูดลอยๆ เมื่อได้รับมอบหมายงาน บัณฑิตจะมีแนวคิด และวิธีการใหม่ๆ 	

5. มีการแสวงหาความรู้ใหม่ๆ เสมอ

n = 8

ประเด็นสนทนา	ความพึงพอใจ	ข้อเสนอแนะ
3. ด้านทักษะทางปัญญา	<ol style="list-style-type: none"> 1. สามารถประยุกต์ความรู้มาใช้กับงานได้ดี 2. คิดได้กว้างกว่า และมองได้ไกลกว่า 3. ใช้หลักเหตุผลในการตัดสินใจมากกว่าใช้ความเห็นส่วนตัว 4. มีมุมมองและโลกทัศน์ที่กว้างไกล 5. มีการสร้างนวัตกรรมใหม่ๆ และนำมาสอนนักเรียน 6. สามารถวิเคราะห์ข้อมูลและเสนอแนะแนวทางใหม่ๆ ให้กับผู้บริหาร 7. เป็นบัณฑิตที่มีคุณภาพ เป็นหัวหน้าหน่วยงานเกือบทุกคน 8. ตัดสินใจไว 9. ความพร้อมในการยอมรับการเปลี่ยนแปลง 	
4. ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ	<ol style="list-style-type: none"> 1. ประสานงานกับบุคคลต่างๆ ได้ดี 2. ปรับตัวเข้ากับชุมชนได้เป็นอย่างดี 3. เป็นผู้นำในด้านการตัดสินใจ 4. สามารถพัฒนาตนเองเพื่อรองรับงานที่มีความรับผิดชอบที่สูงขึ้น 5. บัณฑิตส่วนใหญ่จะได้รับมอบหมายงานในระดับสูง 	
5. ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	<ol style="list-style-type: none"> 1. มีความเข้าใจในการทำงาน 2. มีความรักใคร่ สามัคคีกันไม่มีความขัดแย้ง 3. มีความสามารถในการนำเสนอข้อมูลทางวิชาการ 4. เป็นผู้นำด้านเทคโนโลยี พัฒนาโปรแกรมเพื่อช่วยงานบริหารของโรงเรียน 	

จากตาราง ความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง : โครงการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาเพื่อพัฒนาผู้บริหารการศึกษา อำเภอท่าสองยาง จังหวัดตาก สรุปได้ว่า **ด้านคุณธรรมจริยธรรม** สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึงได้หล่อหลอมบัณฑิตที่มีคุณธรรมจริยธรรม ให้เกียรติผู้อื่น เป็นแบบอย่างที่ดี มีความรักและความเมตตาต่อศิษย์ มีความละเอียดอ่อน เข้าใจปัญหาเด็กได้ดี ใช้หลักเมตตา มุติตา อุเบกขา สามารถจัดการกับปัญหาได้ดี ปฏิบัติตนตามมาตรฐานวิชาชีพครู และมีจิตอาสา **ด้านความรู้ความสามารถ** บัณฑิตมีความรู้ ความสามารถที่เกี่ยวกับศาสตร์การบริหาร มีความสามารถในการเป็นผู้บริหาร มีความสามารถในการใช้เหตุใช้ผล มีข้อมูลอ้างอิง มีการแสวงหาความรู้ใหม่ๆ ทำให้มีแนวคิด และวิธีการใหม่ๆ **ด้านทักษะทางปัญญา** บัณฑิตสามารถประยุกต์ความรู้มาใช้กับงานได้ดี คิดได้กว้าง และมองได้ไกล ใช้หลักเหตุผลในการตัดสินใจมากกว่าใช้ความเห็นส่วนตัว มีมุมมองและโลกทัศน์ที่กว้างไกล

มีการสร้างนวัตกรรมใหม่ๆ และนำมาสอนนักเรียน สามารถวิเคราะห์ข้อมูลและเสนอแนะแนวทางใหม่ๆ ให้กับผู้บริหาร ตัดสินใจไว มีความพร้อมในการยอมรับการเปลี่ยนแปลง **ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ** บัณฑิตสามารถประสานงานกับบุคคลต่างๆ ได้ดี ปรับตัวเข้ากับชุมชนได้เป็นอย่างดี เป็นผู้นำในด้านการตัดสินใจ สามารถพัฒนาตนเองเพื่อรองรับงานที่มีความรับผิดชอบที่สูงขึ้น และ**ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ** บัณฑิตมีความเข้าใจในการทำงาน มีความรักใคร่ สามัคคีกัน ไม่มีความขัดแย้ง มีความสามารถในการนำเสนอข้อมูลทางวิชาการ และเป็นผู้นำด้านเทคโนโลยี สามารถพัฒนาโปรแกรมเพื่อช่วยงานบริหารของโรงเรียน **ข้อเสนอแนะ** ควรสร้างความตระหนักในสายงานที่ตนดำรงอยู่ ควรเปิดหลักสูตรสาขาวิชาการบริหารการศึกษานี้ในรุ่นต่อไป เพราะมีนักศึกษาที่ต้องการเรียนระดับปริญญาโทสาขาวิชาการบริหารอีกจำนวนมาก

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

ผู้ใช้บัณฑิตมีความพึงพอใจด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบของบัณฑิตในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ทั้งนี้เป็นเพราะนักศึกษาส่วนใหญ่เป็นครูที่มีประสบการณ์การทำงาน มีอย่างยาวนาน หรือบางคนเป็นผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งมีทักษะในการเป็นผู้นำ สามารถวางแผนการปฏิบัติงาน สามารถแก้ปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้น และสามารถตัดสินใจในการดำเนินงานด้วยตนเอง จึงเป็นเหตุให้ค่าเฉลี่ยในด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูง สอดคล้องกับงานวิจัยของคณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตมหาสารคาม ที่พบว่า ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ตามความคิดเห็นของผู้ตอบแบบประเมินความพึงพอใจของนายจ้าง/ผู้ประกอบการ ผู้ใช้บัณฑิตโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

ด้านทักษะทางปัญญา

ผู้ใช้บัณฑิตมีความพึงพอใจด้านทักษะทางปัญญาของบัณฑิตในภาพรวมอยู่ในระดับมากและมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ทั้งนี้เป็นเพราะนักศึกษาส่วนใหญ่ นักศึกษาส่วนใหญ่เป็นครูผู้สอน มีหน้าที่หลักในการสอนและจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียน จึงไม่ค่อยมีโอกาสสังเคราะห์และใช้ผลงานวิจัย สิ่งตีพิมพ์ทางวิชาการ หรือรายงานทางวิชาชีพ หรือแม้กระทั่งวางแผนและดำเนินการโครงการวิจัยค้นคว้าทางวิชาการได้ด้วยตนเอง สอดคล้องกับงานวิจัยคณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตมหาสารคาม พบว่าผู้ใช้บัณฑิตมีความพึงพอใจบัณฑิตด้านทักษะทางปัญญามีค่าเฉลี่ยต่ำสุด และยังสอดคล้องกับงานวิจัยการประเมินระดับความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตต่อบัณฑิตมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ พบว่าผู้ใช้บัณฑิตพึงพอใจบัณฑิตด้านทักษะทางปัญญามีค่าเฉลี่ยต่ำ และด้านความรู้ความสามารถ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับต่ำสุด

ด้านคุณธรรมจริยธรรม

ผู้ใช้บัณฑิตมีความพึงพอใจด้านคุณธรรมจริยธรรมของบัณฑิตในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางและมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้เป็นเพราะ บัณฑิตส่วนใหญ่จะยึดถือและปฏิบัติคุณธรรมจริยธรรมต่างๆ ไป ไม่สามารถปฏิบัติตามหลักปฏิบัติคุณธรรมจริยธรรมขั้นสูงหรือเชิงลึกได้ เช่น ไม่สามารถจัดการปัญหาทางคุณธรรม จริยธรรมที่ซับซ้อนเชิงวิชาการหรือวิชาชีพ หรือไม่สามารถวินิจฉัยอย่างผู้รู้ด้วยความยุติธรรมและชัดเจน มีหลักฐาน สอดคล้องกับงานวิจัยของมหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร ที่ศึกษาความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต/มหาบัณฑิต ต่อความสามารถในการปฏิบัติงานและคุณลักษณะของมหาบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา ปีการศึกษา 2555 และงานวิจัยคณะศึกษาศาสตร์สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตมหาสารคาม เรื่อง ความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตของคณะศึกษาศาสตร์สถาบันการพลศึกษา : วิทยาเขตมหาสารคาม ที่สำเร็จการศึกษา ปีการศึกษา 2554 ที่พบว่า ด้านคุณธรรมจริยธรรม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง